

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Література країни, мова якої вивчається

Освітня програма Середня освіта (англійська мова і література)
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта
014.02 Мова і література (англійська)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Література країни, мова якої вивчається
Викладач (-і)	канд. філол. наук, доцент Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	dev.ivanna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення завдань самостійної роботи та планів індивідуальної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>У курсі здійснюється загальний огляд англійської літератури VI-XVIII століть, виокремлюються характерні жанрово-стильові риси та ідейно-тематичні тенденції; розглядається мистецький доробок видатних письменників. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «англосаксонська література», «норманська література», «ренесансна література», «єлизаветинський театр», «література епохи Реставрації», «просвітницький роман», «література сентименталізму поезія», «готичний роман» та ін. Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії, що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості англійських письменників зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальноосвітньому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами.</p> <p>Курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
забезпечити студентів знаннями провідних тенденцій англійської літератури VI-XVIII століть у розмаїтті течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>- Освоєння навчальної програми дисципліни сприяє формуванню <i>літературознавчої компетентності</i>, яка полягає у здатності здійснювати повний філологічний аналіз художнього твору та базується на ґрунтовних знаннях і вміннях адекватно їх застосовувати в дослідницькому процесі. Літературознавча компетентність передбачає низку компетенцій, серед яких:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>академічна</i> (здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми), • <i>лінгвокультурознавча</i> (усвідомлена повага до різноманіття культур; вміння використовувати країнознавчі та фонові знання про країни, мова яких вивчається; володіти лінгвокраїнознавчим мінімумом словникового запасу мови; знати факти, норми та цінності національної культури); • <i>дискурсивна</i> (передбачає знання різних типів дискурсів та правил їх побудови, а також вміння створювати їх та розуміти); • <i>професійна</i> (здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою; володіти навичками використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності). 	

У результаті навчання студенти повинні:

- розширити і вдосконалити знання про літературний процес в країні, мова якої вивчається;
- здобути певні навички розуміння і аналізу художніх творів;
- навчитися виявляти особливості композиції, стилю, естетики, філософії, етики того чи іншого автора;
- вільно користуватися літературознавчою термінологією;
- визначати місце і значення твору у творчості письменника;
- характеризувати місце і роль автора в історії розвитку національної і світової літератури.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	014 Середня освіта 014.02 Мова і література (англійська)	1	Нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання год	Ва га оці нк и	Термін виконання
Тема 1. Англосаксонська література. 1. Формування давньоанглійської писемності. 2. Англосаксонська поема “Беовульф” як найбільш рання пам’ятка стародавнього германського епосу. 3. Сюжетно-композиційна організація, образи, художні особливості.	лекція практичне заняття	1, 2, 9, 10, 7, 8, 9, 13, 20, 22, 23, 29, 42, 44, 45, 46, 47, 48	2 год. 1. Який критерій хронологічного поділу англосаксонської літератури на групи? 2. Поняття алітераційного вірша. 3. Що таке цезура? 4. Риси героя давнього героїчного епосу.	10	Згідно з розкладом
Тема 2. Література Норманського періоду і Передвідродження. 1. Своєрідність розвитку лицарського роману в	лекція	1, 2, 7, 8, 13, 20, 22, 29, 30, 34, 35,	4 год. 1. Які жанри увійшли в англійську літературу		Згідно з розкладом

англ. л-рі епохи Середньовіччя. 2. Роман Томаса Мелорі “Смерть Артура”. 2. Передвідродження в Англії. Передумови формування єдиної національної культури. 3. Поетичне новаторство Дж.Чосера		36, 42, 44, 45, 46, 47, 48	впродовж норманського періоду? 2. Порівняйте моральний кодекс героя героїчного епосу й лицарського роману. 3. Яка структура «Кентерберійських оповідань» Дж.Чосера? 4. Про що йдеться в «Загальному пролозі» до «Кентерберійських оповідань» ?		
Тема 3. Література Англії епохи Відродження. Розвиток поезії. 1. Передумови та етапи становлення англійського Відродження. 2. Новаторство Т. Вайета, Г. Саррі (метрика, строфіка, петрарківські тенденції). 2. Поезія зрілого Відродження. Ф.Сідней. 3. Е.Спенсер і його поема “Королева фей”. 4. Своєрідність і новаторство лірики Шекспіра. 5. Проза зрілого Відродження. Роман Дж. Лілі “Евфуес”:	лекція практичне заняття	5, 6, 7, 8, 13, 22, 26, 29, 42, 44, 45, 46, 47, 48	4 год. 1. Вплив якої літератури позначився на ліриці поетів раннього англійського Відродження. 2. Що таке «спенсєрова строфа»? 3. На які групи ділять сонети В.Шекспіра? 4. Якими постають образи «смаглявої леді» та юнака в сонетах Шекспіра? 5. Поняття евфуїстичного стилю.	10	Згідно з розкладом
Тема 4. Англійський театр епохи Відродження. 1. Передумови формування англійського театру. 2. Єлизаветинський театр. Університетські уми. 3. К.Марло як один із найбільш талановитих попередників Шекспіра. 4. Вираження ідей	Лекція практичне заняття	6, 7, 8, 13, 22, 28, 29, 32, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48	2 год. 1. Хто є засновником «кривавої трагедії» в англійській драматургії 2. Яка книга стала джерелом сюжету п'єси Марло «Трагічна історія доктора Фауста»? 4. У чому суть теорії «гуморів» Б.Джонсона?	10	Згідно з розкладом

титанізму у трагедії “Трагічна історія доктора Фауста” (“Тамерлан Великий”). 5. Творчість Б.Джонсона. Теорія “гумору”. Комедія “Вольпоне”:			5. Кого Вольпоне в однойменній комедії Б.Джонсона обіцяє оголосити спадкоємцем свого багатства?		
Тема 5. Драматургія В. Шекспіра. 1. Періодизація творчості В. Шекспіра. 2. Історичні хроніки. Джерельна основа. 3. Концепція трагічного героя у драмах Шекспіра. 4. Ідейно-художній зміст трагедії «Гамлет». 5. Ренесансний характер романтичних комедій.	лекція практичне заняття	6, 7, 8, 13, 22, 29, 32, 35, 42, 44, 45, 46, 47, 48	4 год. 1. На які групи діляться драматичні твори В.Шекспіра. 2. У чому полягає так зване «шекспірівське питання»? 3.Різниця між трагічним героєм К.Марло й В.Шекспіра? 4. Яка функціональність прийому «театру в театрі» в трагедії «Гамлет»?	10	Згідно з розкладом
Тема 6. Англійська література XVII ст. 1. Загальна характеристика. Періодизація, напрями, жанри, представники. 2. Творчість Дж.Донна. Донн як фундатор школи метафізиків. 3. Дж.Мільтон – поет, мислитель та державний діяч. Періодизація творчості. 4. «Втрачений рай» як алегорична, морально- філософська поема. 6. Література епохи Реставрації. 7. Весела «комедія звичаїв» у творчості В.Вічерлі та В.Конгріва. 8. Дж.Драйден і проблема англійського класицизму.	лекція	7, 8, 13, 4, 21, 22, 29, 30, 41 42, 44, 45, 46, 47, 48	2 год. 1. Основні риси метафізичного стилю. 2. У чому полягає алегоричний зміст поєми «Втрачений рай»? 2. Яка функція біблійних мотивів у поємі? 3. Як Дж. Мільтон трактує проблему вільного вибору? 4. У чому полягає гуманістичний зміст поєми «Втрачений рай»? 5. Яка життєва установка героя «веселої комедії звичаїв»?		Згідно з розкладом
Тема 7. Література Великобританії епохи Просвітництва.	лекція практичне заняття	3, 7, 8, 13, 22, 25, 29,	4 год. 1. Який зміст просвітителі	10	Згідно з розкладом

<p>1. Періодизація, напрями, жанри, представники. 2. Творчість О.Поупа й класицизм в літературі раннього Просвітництва. 3. Розвиток журналістики. 4. Творчість Д.Дефо. 5. Ранньопросвітницький характер роману „Робінзон Крузо”.</p>		38, 42, 44, 45, 46, 47, 48	<p>вклали в поняття «природна людина»? 2. У чому суть філософії сенсуалізму Дж.Локка? 3. Які жанри переважали в епоху Просвітництва? 4. Доведіть, що в образі Робінзона автор втілює сенсуалістичну концепцію Дж. Локка.</p>		
<p>Тема 8. Творчість Дж.Свіфта. 1. Творчий шлях Дж.Свіфта. 2. Діяльність письменника як памфлетиста. 3. Жанрова та композиційна своєрідність роману „Мандри Гуллівера”. 4. Роман „Мандри Гуллівера” як сатира на суспільну дійсність. 5. Художні особливості твору.</p>	лекція практичне заняття	7, 8, 13, 19, 22, 27, 29, 42, 44, 45, 46, 47, 48	<p>4 год. 1. Який висновок щодо короля Велетнів зробив Гуллівер після аудієнцій? 2. У чому полягає антиутопічний характер четвертої частини роману «Подорож до країни Гугнґнів»? 3. Яка еволюція образу Гуллівера? 4. Алегоричне зображення людських вад в образах егу.</p>	10	Згідно з розкладом 3
<p>Тема 9. Проза зрілого Просвітництва. 1. Вклад британських письменників-просвітителів у розвиток жанру просвітницького роману 2. Епістолярний любовно-психологічний роман С.Річарсона. 3. Творчість Г. Філдінга Роман «Історія Тома Джонса, Знайди». 4. Жанр, структурні та сюжетно-композиційні особливості, тематика й проблематика твору, просвітницький</p>	лекція	7, 8, 13, 22, 25, 29, 42, 44, 45, 46, 47, 48	<p>2 год. 1. Що нового вніс С. Річардсон у розвиток просвітницького роману? 2. Який зміст вкладав Г. Філдінг у поняття «комічна епопея в прозі»? 3. За яким принципом моделюються характери в романах Г.Філдінга? 4. Функціональність комічного в романі «Історія Тома</p>		Згідно з розкладом 3

характер. 5. Авантюрно-крутійські, сатиричні романи Т. Смолета.			Джонса, Знайди». 5. До якого жанрового підвиду відносять романи Т. Смолета?		
Тема 10. Література сентименталізму. 1. Поезія раннього сентименталізму. 2. Поняття „цвинтарної поезії”. 3. Елегія, написана на сільському цвинтарі” Т.Грея. 4. Л.Стерн та його роман «Сентиментальна подорож». 5. Новаторство поезії Р.Бернса	лекція	7, 8, 13, 22, 29, 42, 44, 45, 46, 47, 48	2 год. 1. У рамках якого напрямку розвивалася «цвинтарна поезія»? 2. Які теми набули поширення у поезії сентименталізму? 3. Основна думка поетичного циклу Дж.Томсона «Пори року»? 4. У чому полягає пародійність романів Л. Стерна		Згідно з розкладом
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи Семінарські заняття	Передбачено письмові тестування (максимум 25 балів) Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 25 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 5				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.				
7. Політика курсу					
Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).					
8. Рекомендована література					

1. Алексеев М. П. Английская литература. Очерки и исследования. Ленинград: Наука, 1991.
2. Алексеев М. П. Литература средневековой Англии и Шотландии: Учебн. пособие для филол. спец. ун-тов / Предисл. и коммент. Н.Д. Левина. Москва: Высшая школа, 1984.
3. Англия в памфлете: английская публицистич. проза нач. XVIII в.: [Сборник / Сост. И. О. Шайтанов]. Москва: Прогресс, 1987.
4. Английская лирика первой половины XVII века. Под ред. А.Н. Горбунова. Москва: Узд-во МГУ, 1989.
5. Английская поэзия в русских переводах (XIV-XIX века). Сборник. На англ. и русском яз. Москва: Прогресс, 1981.
6. Английский сонет XVI-XIX веков. Сборник. Сост. А. Л. Зорин. На англ. яз. с параллельным русским текстом. Москва: Радуга, 1990.
7. Англійська література (англ. мовою). Упорядн.: І. В. Девдюк. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2017.
8. Аникин Г. В., Михальская Н. П. История английской литературы. Москва: Высшая школа, 1975.
9. Беовульф / Из англосаксонської мови розміром оригіналу переклала Олена О'Лір; наукові редактори Катерина Шрей і Олег Фешовець. 2-ге, доопрацьоване видання. Львів: Видавництво «Астролябія», 2014.
10. Беовульф. Старшая Эдда. Песнь о Нибелунгах / Вступит. ст. «Средневековый героический эпос германских народов» А. Гуревича. Москва: Худож. лит., 1975.
11. Галич О., Назарець В., Васильев Є. Теорія літератури: Підручник. Київ: Либідь, 2001.
12. Геккер М., Волосова Т. Англійська література: У 2-х част. / Навчальний посібник для шкіл з поглибленим вивченням англійської мови (англ. мовою). Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2001.
13. Генрі Філдінг «Історія Тома Джонса Знайди» / Матеріали до вивчення творчості Г. Філдінга // Тема. № 3. 2001. С. 16-35.
14. Гордєєва Н. М. Англійська література: Навч. посібник для шкіл з поглибл. вивч. англ. мови (англ. мовою). Київ: Форум, 2000.
15. Гражданская З. Т. От Шекспира до Шоу: Англ. писатели XVI-XX вв. Кн. для учащихся. Москва: Просвещение, 1982.
16. Гречанюк С. Свіфт: Ерозія утопії чи віра в людину? // Гречанюк С. Вічні книги. Київ: Молодь, 1988. С. 193-223.
17. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: Навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017.
18. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2007.
19. Девдюк І. Курс лекцій з історії англійської літератури (від давньої літератури до кінця XVIII ст.). Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М.
20. Древнеанглийская поэзия: [Сборник] / Изд. подгот. О. А. Смирницкая, В. Г. Тихомиров. Москва: Наука, 1982.
21. Джон Донн: портрет на фоне эпохи // Литературное обозрение. 1997. № 5. С. 3-51.
22. Елистратова А. А. Английский роман эпохи Просвещения. Москва: Наука, 1966.
23. Іжевська Т. І. Способи передачі зовнішності героїв у «Кентерберійських оповіданнях» Д. Чосера // Іноземна філологія. Респуб. міжвід. наук. зб. Львів, 1967. Вип. 86. С. 126-133.
24. Калина Г. Цілувати копито («нелюдське» ідеальне суспільство в романі-антиутопії Свіфта «Мандри Гулливера»). Гречанюк С. Пізнання і розчарування (діяльність Дж. Свіфта). Шалагінов Б. Кому відпиляти потилицю? (Життя і творчість Дж. Свіфта) // Тижневик «ЗЛ». 1999. № 21. С. 1-3, 5, 7-8.
25. Кирилюк З. Драматургія Шекспіра // Заруб. література в навч. закладах. 2000. № 2. С.47-53.
26. Мала енциклопедія англійської літератури. Навч. посібник: У 2-х т. (англ. мовою). Укладач Е. Самсонова. Київ: Альтерпрес, 1998.
27. Матузова В. И. О проблеме английского Предвозрождения [О развитии англ. л-ры и искусства XIV-XV вв.] // Вестн. Моск. ун-та. Филология, 1969. № 6. С. 38-47.

28. Мирский Д. Барокко и английская литература // Мирский Д. Статьи о литературе. Москва: Художест. л-ра, 1987. С. 21-70.
29. Младшие современники Шекспира: [Пьесы] / Под ред. А.А. Аникста. Вступ. статья А. Н. Горбунова. Москва.: Изд-во МГУ, 1986.
30. Ніколенко О. М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII-XVIII століть: Посібник для вчителя. Харків: Ранок, 2003.
31. Писатели Англии о литературе XIV-XX вв.: сб. статей. Пер. с англ. / Предисл. А. Аникста. Москва: Прогресс, 1981.
32. Сапрыкин Ю. М. От Чосера до Шекспира: этические и политические идеи в Англии. Москва: Изд-во МГУ, 1983.
33. Скуратовський В. Джефрі Чосер // Всесвіт. 1978. № 5. С. 164-165.
34. Стріха М. Крістофер Марло і його «Фавст» // Улюблені англійські вірші та навколо них / Пер. і упор. Максим Стріха. Київ: Факт, 2003. С. 19-23.
35. Ступников И. В. Хрестоматия по английской литературе XVIII века / На англ. языке/. Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов и факульт. иностр. языков. Ленинград: Просвещение, 1974.
36. Улюблені англійські вірші та навколо них / Пер. і упор. Максим Стріха. Київ: Факт, 2003.
37. Хрестоматия по английской литературе. Для VIII-IX кл. школ с преподаванием ряда предметов на англ. языке /на англ. языке / Сост. А. М. Сохань и Т. Д. Антонова. Под общей редакцией проф. Н. П. Михальской. Москва: Просвещение, 1972.
38. Шалагінов Б. Б. Твори Дж. Мільтона «Втрачений рай», «Повернений рай» // Всесвітня література та культура. 2005. № 1. С. 12-14.
39. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А.. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження: Підручник для студ. держ. ун-тів. Вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: Світ, 1993.
40. Якимчук Л. Д. Зв'язність поетичного тексту в давньоангл. і середньоангл. періоди // Іноземна філологія. Львів, 1986. Вип. 82. С. 35-40.
41. The Norton Anthology of English Literature: in 2 Volumes. Seventh Edition. New York. London: W.W. Norton and Company, 2000.
42. The Norton Anthology of Modern Poetry. Second Edition. New York. London: W. W. Norton and Company, 1988.
43. The Oxford Companion to English Literature. Edited by M. Drabble. Fifth Edition. Oxford: Oxford University Press, 1985.
44. The Penguin Companion to English Literature. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1971.
45. The Short Oxford History of English Literature. Third Edition. Oxford: University Press, 2004.

Викладач кандидат філол. наук, доцент І. В. Девдюк